

Győri Ítéltábla
Gf.IV.20.213/2018/5/I. szám

A Győri Ítéltábla a dr. Kratochwill György ügyvéd által képviselt **felperesnek** a Harmincas Ügyvédi Iroda által képviselt **alperes** ellen ingóságok kiadása iránt indított perében a Veszprémi Törvényszék 2018. április 25. napján kelt 7.G.40.022/2016/45/I. számú ítélete ellen a felperes által 46. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Köteles megfizetni a felperes az államnak az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására 2.500.000,- (Kettőmillió-ötszázezer) Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket, továbbá 15 napon belül az alperesnek 1.100.000,- (Egymillió-egyszázezer) Ft másodfokú perköltséget, viselje továbbá a fellebbezésével felmerült költségeit.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A külföldi filmstúdiókkal kötött disztribúciós szerződések alapján DVD és blu-ray lemezek gyártásával és értékesítésével foglalkozó felperes korábban az alperes gazdasági társaság tagja volt. Profiltisztítás eredményeként a felperes az üzletrészt értékesítette, a továbbiakban már csak a gyártással kívánt foglalkozni. Az értékesítési tevékenység átadása érdekében a peres felek 2013. november 25-én bizományosi, 2015. július 7-én adásvételi szerződést kötöttek. A 2015. július 7-i „megállapodás” megnevezésű adásvételi szerződés a következőket tartalmazta: „1. Eladó eladja, Vevő megvásárolja az eladó 2015. július 7-i kimutatása szerint meglévő, a jelen megállapodás 1. számú mellékletét képező nyilvántartásban tételesen meghatározott készletét, a mellékletben szereplő egységárak szerint számított vételárért. 2. Az 1. pontban említett készletek egy része az úgynevezett **W** raktárban, míg más termékek a **T Zrt.**, **x.hu O Kft.**, **L Zrt-FK**, **D Kft.**, **ÁMB Kft.**, **M Kft.**, alperes neve. árushelyein találhatók, a birtoklás jogcímét (tárolás, bizomány) a 2. számú melléklet az egyes termékeknél feltüntetve tartalmazza. 3. Eladó teljes körű szavatosságot vállal a termékek átruházhatóságáért, forgalmazhatóságáért, ideértve a korhatár besorolási engedély meglétét is. A mennyiségi átvétel a birtokbaadás napján történik, melynek időpontját felek közösen határozzák meg. A mennyiségi átvétel során Vevő az Eladó kimutatását és a birtokló cégek kimutatását jogosult összehasonlítani. 4. Eladó a készleteket a jelen megállapodás 3. számú mellékletében meghatározott időpontokban adja Vevő tulajdonába, mely időpontokban Eladó a tulajdonba adott termékek ellenértékéről számlát állít ki. Az egyes időpontokban Vevő köteles a számlában megjelenített, s akkor már birtokában tartott árukészletet megvásárolni (eladási opció), és az Eladó által kiállított számlát a kézhezvételétől számított 8 napon belül utalással Eladónak

megfizetni. 5. Vevő a birtokában lévő, de tulajdonként még meg nem szerzett árukészletet köteles kellő gondossággal kontingens áruként kezelni, nyilvántartani, és objektív felelősséggel tartozik azok meglétéért, így az Eladót megillető, a jelen megállapodással alapított eladási opció gyakorlása során az árukészlet hiányára, hibájára Vevő nem jogosult hivatkozni. 6. Vevő a tulajdonába került árukészlettel a vételár megfizetését követően szabadon rendelkezik, tehát Eladó a vételár megfizetéséig terjedően tulajdonjog fenntartási tényrt köt ki." A szerződés 1. számú melléklete tartalmazta a raktári saját tulajdonú készletet, korrigált beszerzési árral, a 2. számú melléklet a bizományba adott saját tulajdonú készletet, korrigált beszerzési árral. A szerződés 3. számú melléklete 2015. július 1. és 2016. március 31. között összesen 10 részletben szabályozta a készletek birtokba adásának és számlázásának időpontjait és várható nagyságrendjeit.

A felperes a 2015. december 17-én kelt levelében szerződésszegésre hivatkozva elállt a szerződéstől és felszólította az alperest, hogy a **W** raktárban tárolt készleteket áttárolási nyilatkozattal adja vissza a felperes birtokába. Az alperes a 2016. január 12-én kelt levelében az elállást nem fogadta el, az ingóságok áttárolása iránt nem intézkedett. A felperes 2016. január 25-én kelt levelében ismételt az ingóságok birtokba adására szólította fel az alperest.

A felperes módosított keresetében összesen 51.211.197,-Ft összértékű ingóság kiadására kérte kötelezni az alperest a 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:73.§, 6:140.§ és 6:360. §-ára alapítottan. Arra hivatkozott, hogy a 2015. július 7-én létrejött szerződés alapján az alperes birtokába adott árukészlet felperes által kiszámlázott részének vételárát az alperes csak részben teljesítette. 2015. augusztus 10. óta az alperes a vételár megfizetésével késedelembe van, tartozása 2015. december 11. napján 3.983.626,-Ft. A szerződéstől az alperes késedelmére alapítottan a felperes elállt, a kereset tárgya a felperes tulajdonát képező, de jelenleg az alperes birtokában lévő ki nem számlázott árukészlet. Álláspontja szerint a szerződés 5. pontja alapján az alperes a meg nem fizetett árukészlet felett nem szerzett tulajdonjogot. Hangsúlyozta, hogy a számlatartozásból, illetőleg az egyéb szerződésekből eredő követeléseit nem kívánja a jelen perben érvényesíteni.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte arra hivatkozva, hogy az elállás jogellenes, mert a felperesnek arra a szerződés alapján nem volt joga, és az nem felel meg a Ptk. 6:140. §. (1) bekezdésében és 6:154. § (1) bekezdésében foglaltaknak sem. Rámutatott, hogy a felperes nem tett eleget a Ptk. 6:213. § (1) bekezdésében írtaknak, mert nem ajánlotta fel a kapott szolgáltatások egyidejű visszaadását az alperesnek. Utalt arra, hogy a felperes erre nem is lett volna képes. Álláspontja szerint a szerződés 4. pontja eleve végrehajthatatlan és értelmezhetetlen kikötés, mert a felek nem állapodtak meg abban, hogy az egyes részletfizetések teljesítésekor a felperes milyen árukat adott volna az alperes tulajdonába. Lényegében az alperes az árukészlet egészét vásárolta meg, annak egésze került a birtokába és a szerződés úgy értelmezendő, hogy abban a felek részletfizetést biztosítottak az alperes számára. A szerződés 5. pontja szintén értelmezhetetlen és lehetetlen kikötés volt, ezért az a Ptk 6:107.§ (2) bekezdése alapján semmis. A felek nem határozták meg, hogy az alperesnek az árukészlet mely részét kellett volna kontingens áruként kezelni. A szerződés nem rendelkezett arról, hogy az egyes részletek teljesítésekor konkrétan melyik áru kerül az alperes tulajdonába. A felperes 3.602.858,-Ft-ot túlszámlázott. Ezt meghaladóan hivatkozott arra, hogy a felperes az **A** és az **M** áruházakkal kötött bizományosi szerződések alperesre való átíratása iránt nem intézkedett. Az ott értékesített filmek után járó összeg mindvégig a felpereshez folyt be, ezt azonban a vételárból le kell vonni. Ezen összeg, azaz 17.809.984,-Ft érvényesítése érdekében az alperes ellenszámlát állított ki a felperes felé, aki 2015. október 1-től kezdődően nem adott elszámolást a bizományosi értékesítésről. Az alperes állította, hogy nem tanúsított szerződésszegő magatartást és vitatta, hogy bármilyen késedelmre lenne megállapítható a felperessel szemben. Álláspontja szerint a felperes az elállás közléséig összesen bruttó 27.609.329,-Ft-ról állított ki

számlát, ehhez képest az alperes és partnerei a per tárgyát képező szerződéssel összefüggésben összesen 53.960.437,-Ft-ot fizettek meg a felperesnek, illetőleg az ő rendelkezése alapján harmadik személynek. A szerződést valójában a felperes szegte meg azzal, hogy a szerződésben vállaltak ellenére az MTVA és MANDA jogtulajdonosok felé több millió forintos tartozást halmozott fel, így a szerződésben vállalt jogtisztaság és tehermentes árukészlet szolgáltatására való kötelezettségének nem tett eleget.

A felperes az ellenkérelemmel szemben arra hivatkozott, hogy többször felszólította az alperest a szerződés teljesítésére, a birtokában lévő árukészlet azonnali kiadására, az alperes magatartása alapján azonban egyértelművé vált, hogy a jövőben nem kívánja teljesíteni a szerződésből eredő kötelezettségeit. A felperesnek a teljesítéshez fűződő érdeke nem szűnt meg, azonban tudomásul kellett vennie, hogy az alperes teljesítéséhez fűződő érdeke megszűnt. Vitatta, hogy az alperes az adásvételi szerződés alapján túlfizetésben lenne. Álláspontja szerint az ezzel kapcsolatos hivatkozás akkor sem lenne megalapozott, ha a bizományosi szerződés is a jelen per tárgyát képezné. Az alperes által igazolt átutalások nem kizárólag a per tárgyát képező szerződéshez tartoznak. Az alperes összesen 34.000.000,-Ft-ot fizetett meg a felperesnek. Az alperesi kimutatás részét képező 36.000 eurót a bizományosi szerződés alapján teljesítette az alperes, amit a felperes továbbutalt a **PE** nek. A kimutatás szerinti 10.000 dollár és a 17.750 euró sem a felpereshez folyt be, azt az alperes közvetlenül az **E** Filmnek fizette meg. A 17.809.984,-Ft-os összegű számlára történő hivatkozás is alaptalan, mert az nem volt esedékes, azzal szemben ellenszámlák kerültek kiállításra. A szerződés 9. pontja alapján az alperesnek előzetesen meg kellett volna térítenie az árukészlet vételárát és csak ezt követően szerezhette volna tulajdonjogot. Az összecszerülésében sem helytálló számla csak az elszámolás után válhatott volna esedékessé. Vitatta a szerződés 5. pontjának érvénytelenségére vonatkozó alperesi álláspontot arra hivatkozva, hogy az alperes a felperes gazdasági tevékenységét, dologi és személyi állományát is megvásárolta. Álláspontja szerint lényegében nem egy árukészlet megvételéről, hanem egy folyamatban meglévő üzleti tevékenység átvételéről volt szó. Az alperes birtokában tartott olyan készletet is, amelynek a leszámolására még nem került sor. Ezek az árukészletek a feltalálási helytől függetlenül beazonosíthatók, mert a nyilvántartási rendszer, mely mindkét peres fél részére hozzáférhető volt, az egyedi termékekre vonatkozó adatokat naprakészen tartalmazta. A számlákat kiadó, vagy terméktípus szerint állították össze, ezt az alperes sem kifogásolta. Vitatta az MTVA és MANDA jogosultságú árukra vonatkozó előadást arra figyelemmel, hogy az értékesítési szerződés 4. pontja alapján ilyen jogosultságú termékek nem képezték a perbeli szerződés tárgyát.

Az elsőfokú bíróság a felperesnek a 2017. január 26-án előterjesztett, a termékek árának megfizetésére irányuló vagylagos kereseti kérelmét mint meg nem engedett keresetváltoztatást a 26. sorszám alatti végzésével a Pp. 146/A.§ (1) bekezdése alapján elutasította.

A fellebbezéssel támadott ítéletével a felperes keresetét elutasította és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül az alperesnek 2.205.158,-Ft perköltséget, az állam javára 1.500.000,-Ft feljegyzett kereseti illetéket fizessen meg.

Az elsőfokú ítélet tényállásában a törvényszék megállapította, hogy a felperes a külföldi stúdiókkal kötött filmjogokkal kapcsolatos szerződésekből eredő jogait nem ruházta át az alperesre, hanem az alperes bizományosaként végezte tovább a tevékenységét. Az értékesítőkkal kötött bizományosi szerződések tekintetében úgy rendelkeztek a felek, hogy az alperes a felperes jogutódjaként lép be a szerződésekbe. A jogutódlás az **M** és az **A** kivételével valamennyi webáruházal, kiskereskedővel, bizományossal kötött szerződés tekintetében bekövetkezett.

A törvényszék arra az álláspontra helyezkedett, hogy a felek 2015. július 7. napján kelt megállapodása a Ptk. 6:215. §. (1) bekezdése szerinti adásvételi szerződés, amely alapján a felperes a megállapodás 1. számú mellékletében meghatározott ingóságok tulajdonjogának átruházására, az alperes azok átvételére és a vételár megfizetésére vállalt kötelezettséget. Alaptalannak találta azt a felperesi hivatkozást, mely szerint a perbeli megállapodás letéti elemeket tartalmazó előszerződésnek minősülne. Rámutatott, hogy a felek nem állapodtak meg abban, hogy későbbi időpontban kötnének egymással adásvételi szerződést. A tulajdonjog átruházására és a vételár több részletben való megfizetésére irányuló kötelezettségvállalás adta a szerződés lényeges tartalmi elemeit. A felperes a szerződés tárgyát képező ingóságokon a Ptk. 6:216. §. (1) bekezdésének megfelelően a vételár kiegyenlítéséig a tulajdonjogát fenntartotta. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az adásvételi szerződés a felek között csak a felperesi számla kiállításával jött létre. A szerződés 4. pontja nem felel meg tartalmilag a Ptk. 6:225. §. (2) bekezdésében szabályozott eladási jognak, mert a felperest választási lehetőség csak annyiban illette meg, hogy a szerződés tárgyát képező teljes árukészletből meghatározhatta, hogy a szerződésben rögzített időpontokban és vételáron mely áruk tulajdonjogát ruhazza át az alperesre, de annak érvénytelensége nem állapítható meg.

Az elsőfokú bíróság részben alaposnak találta az alperes azon hivatkozását, hogy a szerződés 5. pontja lehetetlen szolgáltatás nyújtására vonatkozott. Rögzítette, hogy az 5. pont szerinti kötelezettséget az alperes a **W** raktárban található áruk tekintetében akadálytalanul teljesíthette, ugyanakkor a szerződés 2. számú mellékletében felsorolt áruhelyeken található harmadik személyek birtokában lévő árukészlet felett az alperes nem rendelkezett, így azt kontingens áruként sem kezelhette. Ezért a szerződés ezen kikötése a Ptk. 6:107. §. (1) bekezdése alapján semmis, a szerződés a Ptk. 6:114. §. (1) bekezdése alapján részlegesen érvénytelen. A részleges érvénytelenség jogkövetkezményeként a felperes a Ptk. 6:108. §. (1) bekezdése alapján sem igényelheti az alperes által fizikailag birtokba nem vett ingóságok kiadását az alperestől.

Rámutatott, hogy a felperes kereseti kérelmének alapját az képezte, hogy a per tárgyát képező szerződésnek megfelelően kiszámlázott áruk vételárát az alperes nem fizette meg és erre tekintettel a felperes az elállási jogát jogszerűen gyakorolhatta. Az elállás jogszerűségét vizsgálva rámutatott, hogy a felek a szerződésben elállási jogot nem kötöttek ki. Rögzítette, hogy a felperes a 2015. december 17-én kelt levelében utalt arra az alperes által perben sem vitatott körülményre, mely szerint a felek között többszöri egyeztetésre került sor az árukészlet vételárának teljesítésével kapcsolatban. A felperes 2015. december 17-i jognyilatkozata nem felelt meg az elállás Ptk. 6:140. §-a szerinti törvényi követelményeinek, az a Ptk. 6:227. §. (1) bekezdésében írtakra tekintettel a a Ptk. 6:140. §. (1) bekezdése szerinti felmondásnak minősül. Alaptalannak találta a törvényszék az alperesnek azt a védekezését, hogy az adásvételi szerződés nem mondható fel. Rámutatott, hogy a tulajdonjog fenntartásával kötött részletvétel esetén, ahol a per tárgyát képező tárgyat képező szolgáltatások közül kizárólag a birtokba adás történt meg, de a kereset tárgyát képező ingóságok tekintetében sem a tulajdonjog átruházására, sem a vételár megfizetésére nem került sor, a felmondás fogalmilag nem kizárt. Mindemellett megállapította, hogy a felperes nem tudta bizonyítani az alperes szerződésszegését, nevezetesen azt, hogy az alperes a teljesítéssel késedelembe esett volna. Rámutatott, hogy a felperes a felmondási jog gyakorlása kapcsán módosított kereseti kérelmében 3.983.626,-Ft összegű vételárhátralékra hivatkozott. Az általa csatolt, a **W** TM és **BB** teljesítéseit csak részben tartalmazó kimutatás szerint a 48.592.457,-Ft számlaköveteléssel szemben az alperes mindössze 44.608.831,-Ft-ot teljesített. Az alperes okirati bizonyítékokkal igazolta, hogy összesen 45.465.640,-Ft-ot fizetett meg ő maga, vagy teljesítési segédei a felperesnek. A felperes a harmadik személyek teljesítését a Ptk. 6:57. §. (1) bekezdése alapján köteles volt elfogadni. Hangsúlyozta, hogy maga a felperes sem állította, hogy a ténylegesen teljesítő **BB**szal, vagy a **WTM** Kft-vel bármilyen jogviszonyban állna. E személyek teljesítését a

felperes maga is - bár csak részben - a perbeli szerződésre számolta el. Rögzítette, hogy e teljesítések kapcsán vagy nem szerepelt közlemény, vagy csak azt a megjegyzést tüntették fel az átutalást végzők: „megállapodás szerint”. Erre tekintettel a felperesnek kellett volna bizonyítania, hogy a **WTM Kft.** és **BB** által az alperes által igazoltan megfizetett összegek teljes egészében nem a perbeli szerződés alapján kerültek teljesítésre.

A törvényszék kiemelte, hogy a felek ugyan egyezően nyilatkoztak arra nézve, hogy közöttük több szerződésből álló jogviszonyrendszer jött létre. A felperes az alperessel kötött egyéb szerződéseit nem kívánta a per tárgyává tenni, ennek hiányában pedig az alperes fizetési késedelemben megnyilvánuló szerződésszegését sem tudta a felperes bizonyítani. Az alperes által hivatkozott 17.809.984,-Ft összegű számlával kapcsolatban sem lehetett állást foglalni, hogy az a bizományi szerződéshez és az ahhoz kapcsolódó elszámolási rendszerhez, vagy a jelen perbeli szerződéshez kapcsolódik-e. A bizonyítatlanságot a törvényszék a felperes terhére értékelte. Rámutatott, hogy az alperesnek az ezzel kapcsolatos védekezése tartalmilag a per tárgyát képező szerződés teljesítésére vonatkozik, az nem olyan ellenkövetelés, amely a jelen perben beszámítási kifogás, vagy viszontkereset útján érvényesíthető lenne. Utalt arra, hogy az alperesnek az a további védekezése, mely szerint a felperes kötelezettséget vállalt a gyártó és jogtulajdonosok felé fennálló tartozásának a vételárból való kiegyenlítésére és e kötelezettség megszegése szerződésszegésnek minősül, a perben nem volt vizsgálható, mert ilyen megállapodást a kereset tárgyát képező szerződés nem tartalmazott, a felek az egyéb szerződéseiket pedig nem tették a per tárgyává. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság nem látta kétséget kizáróan bizonyítottnak azt, hogy az alperes szerződést szegett, ebből következően pedig a felperes felmondásának jogszerűsége sem bizonyított. A felek szerződése alapján az ingóságok birtoklására az alperes jogosult, erre tekintettel szükségtelen volt a **W - SZ Kft.** adatszolgáltatásának értékelése azt illetően, hogy melyek az alperes birtokába adott, de a felperes tulajdonát képező ingóságok. A törvényszék a perköltségről a Pp. 78. § alapján rendelkezett.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az ítélet és a felperesi keresetváltoztatást elutasító 26. sorszám alatti végzést támadta azzal, hogy azok megváltoztatását, az alperesnek a kereseti kérelem szerinti marasztalását kérte. Hangsúlyozta, hogy a 2015. július 7-én kötött megállapodás és a 2015. június 30-ai bizományosi szerződés szerinti szolgáltatások, szerződési kötelezettségek, a két szerződés tárgya egyértelműen elkülöníthető. Az alperes az elsőfokú eljárás során nem tudott választ adni arra a kérdésre, hogy a 2015. július 7-i megállapodás 1. és 2. számú mellékletében meghatározott, a felperes által le nem számlázott árukészlet hol van és eleget tud-e tenni az ezzel kapcsolatos visszaadási kötelezettségének. Az alperes megalapozatlanul támadta a szerződés 5. pontját, tekintettel arra, hogy amennyiben az alperes a maga részéről a megfelelő nyilvántartásokat vezette, úgy a birtokában lévő, de tulajdonába nem került árukészlet a számviteli, üzemi nyilvántartásaiban nyomon követhető lett volna. Sérrelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az árukészlet 51.211.497,-Ft összegű ellenértékének megfizetésére vonatkozó felperesi kérelmet meg nem engedett keresetváltoztatásnak értékelte. Álláspontja szerint a követelés sem új jogcímet, sem új kereseti kérelmet nem jelentett, abban a felperes mindössze azt jelölte meg, hogy amennyiben az alperes a kereseti kérelemnek megfelelő ítélet esetén nem tud eleget tenni kiadási kötelezettségének, a végrehajtási eljárásban milyen érték helyettesíti az alappal követelt ingóságokat. Amennyiben a felperesnek e nyilatkozata keresetváltoztatásnak értékelendő, akkor az állapítható meg, hogy az jogszerű volt és nem függött az alperes hozzájárulásától, tekintettel arra, hogy az ingóságok meglétével kapcsolat alperesi nyilatkozat a perben nem hangzott el. Az alperes nem állította, hogy a megállapodásban meghatározott árukészlet vételára tekintetében túlfizetésben lenne, így az ezzel kapcsolatos elsőbírói megállapítások megalapozatlanok. Előadta, hogy a 2013. november 25-én megkötött keretbizományi szerződés 2015. július 7-én nem került teljes körűen

lezárásra, így voltak olyan, 2015. július 7-e előtt keletkezett számlafizetési kötelezettségek, melyeket az alperes a még nyitott számlákra számolt el. Erre, továbbá arra is figyelemmel, hogy az alperesi kimutatás USA dollár és euró megfizetését igazolja, míg a perbeli szerződés alapján az áru ellenértékét az alperesnek forintban kellett teljesítenie, az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy a harmadik személyek részéről eszközölt teljesítésekre is figyelemmel az alperes szerződésszegése nem igazolt. Hangsúlyozta, hogy az alperes nem bizonyította azt sem, hogy az általa kiszámlázott 17.809.984,-Ft őt megilletné. Mindezekre tekintettel nem mellőzhető annak vizsgálata sem, hogy a le nem számlázott árukészletnek mi lett a sorsa, az az alperes rendelkezésére áll-e, vagy azt az alperes már értékesítette anélkül, hogy annak vételárát a felperes részére megfizette volna. Másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú perkölségben való marasztalását kérte. Álláspontja szerint a fellebbezés egyetlen új állítása az, hogy az elsőfokú bíróság a 26. sorszám alatti végzésével alaptalanul utasította el a felperes kérelmét, mint meg nem engedett keresetváltoztatást. Rámutatott, hogy a felperes semmilyen jogszabályi alapját nem adta annak az érvelésének, hogy a kérelme nem minősül keresetváltoztatásnak, illetőleg amennyiben az keresetváltoztatás, az nem függ az alperes hozzájárulásától. A Pp. 146. § (5) bekezdése taxatív felsorolja, hogy milyen esetek nem minősülnek keresetváltoztatásnak. Hangsúlyozta, hogy a felperes az áruk pénzbeni értékét egyrészt nem kártérítésként követelte, másrészt nem hivatkozott utóbb beállott változásra, így a contrario az állapítható meg, hogy az utóbb előterjesztett igényt illetően az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra az álláspontra, hogy az keresetváltoztatásnak minősül, amelyhez az alperes nem járult hozzá.

A másodfokú eljárásban a felperes részletes listát csatolt, amelyben cikkszám szerint, darabra és értékben feltüntette, hogy mely árucikkek kerültek az alperes birtokába áttárolással, milyen árucikket számlázott ki a felperes és fizetett meg az alperes, és melyek azok az árucikkek, amelyek sem kiszámlázásra, sem értelemszerűen kifizetésre nem kerültek. Változatlanul hivatkozott arra, hogy az alperes által dollárban és euróban megjelölt teljesítések a per tárgyát képező jogviszony keretén belül nem vehetők figyelembe, tekintettel arra, hogy a felperesi számlák forint összegben kerültek kiállításra. Előadta, hogy a szerződés felmondását követően már nem a 2015. július 7-i megállapodásban rögzített, kedvezményes árral számolt az alperes felé, hanem egy ettől eltérő, piaci áron.

A fellebbezés túlnyomórészt nem alapos, az elsőfokú ítélet indokolásának a perbeli szerződés részleges érvénytelenségét megállapító része vonatkozásában alapos.

Osztja az ítélet tábla az elsőfokú bíróság álláspontját azt illetően, hogy a 2017. január 26. napján, 21. sorszám alatt előterjesztett felperesi irat meg nem engedett keresetváltoztatásnak minősül. Az elsőfokú bíróság 26. sorszám alatti végzésében helytállóan mutatott arra, hogy a felperes a kereseti kérelmében ingók kiadására kérte kötelezni az alperest, és ezen ingóságok értékét jelölte meg akként, hogy a pertárgy értéke 49.222.730,- Ft (Utóbb az ingóságok összértékét a felperes a 19. sorszám alatti jegyzőkönyvben 51.211.497,- Ft-ban határozta meg.). Az ingók kiadására irányuló kereseti kérelem kapcsán megjelölt érték nem tekinthető egyúttal az ingóságok árának megfizetésére irányuló kereseti kérelemnek, figyelemmel az 1994. évi LIII. törvény (Vht.) 174. § a) pontjában foglaltakra.

Az ítélet elleni fellebbezés kapcsán hangsúlyozandó, hogy a perben eldöntendő kérdés először az, hogy a felperes az elállásnak nevesített, az elsőfokú bíróság által helytállóan felmondásnak minősített nyilatkozata szerinti felmondási ok megvalósulását bizonyítani tudta-e. Megjegyzi az

ítélőtábla, hogy a fellebbezésben írt keresetváltoztatás megengedhetősége esetén is ez lenne a perben az első vizsgálandó kérdés.

Az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását, hogy a felperes az alperesnek a teljesítésre póthatáridőt adott, a felek nem vitatták, ezzel összefüggésben az alperes fellebbezést nem terjesztett elő, így e kérdéskört az ítélőtábla nem vizsgálta. A másodfokú eljárás tárgyát ekként az képezte, hogy a 2015. december 17-i felmondó nyilatkozat szerinti alperesi fizetési késedelem megvalósult-e.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felmondási ok fennálltát a felperes nem bizonyította. A perben rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy mely ingóságok képezték a 2015. július 7-i szerződés tárgyát, és az is, hogy ezekből mely ingóságokat számlázta ki a felperes az alperesnek. Az ítélőtábla teljes körűen osztja az elsőfokú bíróság ítéletében írtakat azzal kapcsolatban, hogy a felperes által kibocsátott számlákra is tekintettel a felperes a perben nem igazolta, hogy az alperes fizetési késedelembe esett és a felmondás közlésének napján 3.983.626,- Ft összegű vételár hátraléka állt fenn. Osztja az ítélőtábla az elsőfokú bíróság álláspontját azt illetően, hogy a felmondás jogszerűségének igazolásaként a felperesnek kellett bizonyítania, hogy az alperes által igazolt teljesítések nem a perbeli szerződésen belül számolandók el, mint ahogy azt is, hogy az alperes által kiállított ellenszámla a perbeli szerződéssel kapcsolatos elszámolás során nem vehető figyelembe. Önmagában az a fellebbezésben is meghivatkozott körülmény, hogy a perbeli szerződés szerint a felperes felé fizetendő vételárat az alperesnek forintban kellett teljesítenie, ezzel szemben az alperes által a 12. sorszám alatti beadványhoz csatolt A/4/2., A/4/9. és A/4/10. alatti iratokkal igazolt teljesítések euróban, illetőleg dollárban kerültek sor, nem igazolja azt, hogy e teljesítések a perbeli szerződés kapcsán ne lennének figyelembe vehetők. A felperes nem vitatta az alperesnek azt az előadását, hogy a 10.000 dollár és a 17.750 eurónak a harmadik személy javára történő megfizetésére a felperes rendelkezése alapján került sor, ebből pedig nem következik az, hogy a hivatkozott átutalásokat a felek a 2015. július 7-i szerződés teljesítéseiként ne számolhatták volna el egymás között. Mivel a 10.000 dollár és a 17.750 euró címzettje külföldi személy volt, értelemszerűen az átutalásra nem forintban, hanem euróban, illetőleg dollárban kellett hogy sor kerüljön. Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes által hivatkozott teljesítések és az alperes által kiállított ellenszámlára is figyelemmel a felperes által hivatkozott fizetési késedelem ténye ítéleti bizonyossággal nem állapítható meg, így a felperes által az ingóságok kiadásának jogalapjaként megjelölt felmondás sem volt jogszerű. A szerződés alapján az alperes jogszerűen tartja az ingóságokat birtokában. Más kérdés, hogy az alperes a szerződés rendelkezései alapján mely ingóságokon szerzett időközben tulajdonjogot.

Az alperesi fizetési késedelem megállapíthatóságának hiányában a perben nincs ügydöntő jelentősége annak, hogy a szerződés 5. pontja semmis-e. Tekintettel azonban arra, hogy a fellebbezés e körben is támadta az ítélet indokolását (Pp. 234.§ (3)), az ítélőtábla vizsgálta, hogy a szerződés részleges érvénytelensége megállapítható-e. A törvényszék az ezzel kapcsolatos indokolását arra alapította, hogy az alperes csak az átraktározott árucikk felett szerzett rendelkezési jogot, ezért csak azokat tudta kontingens áruként kezelni, a szerződés 2. számú mellékletében meghatározott, az egyes áruhelyeken fellelhető árukészletet nem.

Kétségtelen, hogy az alperesnek nem volt ráhatása arra, hogy ez utóbbi árukészlet mely része kerül értékesítésre, de a szerződés 5. pontja nem is az e körben az alperes részéről gyakorolható rendelkezési jogot szabályozta. A szerződés szövegezéséből megállapíthatóan a támadott rendelkezés célja az volt, hogy az értékesítési hálózatban a felperes helyébe lépő alperes a kihelyezett árukészlettel kapcsolatban az egyes elárusítóhelyek által küldött kimutatásokat, elszámolásokat kezelje, naprakészen nyilvántartsa. Az egyes kereskedelmi árusítóhelyekre

kihelyezett árukkal kapcsolatban a birtok átruházására a cessio vindicationis Ptk. 5:3.§ (4) bekezdései szerinti szabályozása szerint került sor. Ezt az indokolta, hogy a felek megállapodása szerint az egyes árucikkeket kiszámlázó felperes és a számlamellékletben meghatározott árucikkek felett a szerződés szerint a számla megfizetésével tulajdonjogot szerző alperes egy későbbi időpontban az árukészlet hiányára, hibájára ne hivatkozhaton a másik félle szemben. Ebből következően az alperes nemcsak hogy nem volt elzárva attól, hogy a perbeli szerződés alapján kontrollálja azt, hogy az egyes elárusítóhelyeken a szerződés tárgyát képező árucikkekből milyen árukészlet lelhető fel, illetőleg abból mi került értékesítésre, hanem ennek a kontrollnak a gyakorlása kötelezettségévé is vált annyiban, hogy annak teljes vagy részleges elmaradására, az árukészlet e részének hibáira, hiányosságaira a felperessel szemben eredménnyel nem hivatkozhatott. A kontingens áruként való kezelés kötelezettsége ezen ellenőrzési jog gyakorlását jelentette, ami így nem lehetetlen, ezért a szerződés 5. pontjának a Ptk. 6:107.§ (1) bekezdése szerinti semmissége nem áll fenn.

Megjegyzzi az ítéltábla, hogy a perben rendelkezésre álló adatok alapján még a másodfokú eljárásban F/1. alatt csatolt kimutatásra figyelemmel sem állapítható meg, hogy melyek azok az ingóságok, amelyek ténylegesen az alperes birtokában vannak akár úgy, hogy azok a **W** raktáron keresztül fizikailag átadásra kerültek, akár úgy, hogy a bizományosi megállapodásra tekintettel az egyes árusítóhelyekhez került termékek vonatkozásában az alperesnek van rendelkezési jogosultsága. Nincs olyan kimutatás, amelyből megállapítható lenne, hogy időközben az egyes árusítóhelyeken mely ingóságok kerültek a kiskereskedelmi forgalomban értékesítésre. A másodfokú eljárásban F/1. alatt csatolt táblázat mindössze arra ad választ, hogy mi volt a kiszámlázott és megfizetett, illetőleg ki nem számlázott és értelemszerűen meg nem fizetett árucikkek köre, de abból nem derül ki, hogy a felperesnek a perben tett előadására is figyelemmel melyek azok az árucikkek, amelyeket a felperes kiszámlázott, és az alperes ténylegesen nem fizetett meg. A perben nem áll rendelkezésre adat arra vonatkozóan, hogy a szerződés megkötésének időpontjában a **W** raktárban tárolt árukészletből mi az, amit az alperes jelenleg is birtokában tart akár úgy, hogy azt ténylegesen hatalmában tarja, akár úgy, hogy azt a bizományosi megállapodások keretében az egyes áruhelyekre kihelyezte és mi az, ami időközben már a kereskedelmi forgalomban értékesítésre került. Ebből következően az ingók kiadása körében végrehajtható ítélet még akkor sem lenne hozható, ha egyébként a felmondás jogszerűségének tényét a felperes igazolni tudta volna.

Mindezekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta. A másodfokú eljárásban vesztes felperes a Pp.239. § és a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes másodfokú eljárásban felmerült költségei megfizetésére. Az ügyvédi munkadíj áfát is magában foglaló összegét az ítéltábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) és d) pontja, valamint (5) és (6) bekezdése alapján állapította meg. Az illetékeljegyzési jogos felperes a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles a feljegyzett fellebbezési illetéket az állam javára megfizetni.

Győr, 2018. október 3.

Dr. Zámbo Tamás sk.
a tanács elnöke

Dr. Szalay Róbert sk
előadó bíró

. Mészáros Zsolt sk.
bíró

A kiadmány hitelül:
Kiadó: